

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG‘LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI**

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI

**«ICHKI KASALLIKLARNI DIAGNOSTIKASI
VA DAVOLASHNING DOLZARB MUAMMOLARI»
XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMANI
TEZISLAR TO‘PLAMI**

2022 yil 17 may

**СБОРНИК ТЕЗИСОВ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ДИАГНОСТИКИ
И ЛЕЧЕНИЯ ЗАБОЛЕВАНИЙ
ВНУТРЕННИХ ОРГАНОВ»**

17 мая 2022 г.

mumkin, bunga sabab shu turdagi bemorlarda

miokard infarkti keltirib chikargan asoratlar yukori ekanligi isbotlandi.

REVMATOID ARTRIT KASALLIGIDA NYAQDV INDUTSIRLANGAN GASTROPATIYALI BEMORLARNING XUSUSIYATLARI

ABDURAZZAKOVA D.S., MATCHANOV S.X., TASHPULATOVA M.M., ALIYEVA K.K.

Toshkent tibbiyot akademiyasi, Toshkent, O'zbekiston

Tadqiqotning maqsadi. uzoq vaqt davomida yallig'lanishga qarshi terapiya olib boradigan revmatoid artritli bemorlarda oshqozon ichak trakti patologiyasini o'rganishdir.

Material va usullar. Revmatoid artrit bilan og'rikan 50 nafar bemor tekshirildi. Klinik va instrumental ma'lumotlarini solishtirish uchun 28 nafari RA bilan og'rikan gastroduodenal patologiyasi bo'lgan bemorlar, 22 nafari gastroduodenal patologiyasi bo'lgan RA bo'lmagan bemorlar olindi.

Tadqiqot natijalari va ularni muxokama qilish. Oshqozon ichak traktini endoskopik tekshiruv uchun abdominal og'riqlar, dispeptik alomatlar, revmatik terapiya olgan bemorlarning anamnestik ma'lumotlari ko'rsatma bo'lib hisoblanadi. Ammo uzoq muddatli NYAQDV qabul qilgan, ularning yuqori dozalarini, dori kombinatsiyalarini qo'llagan bemorlarning shikoyatlaridan qat'iy nazar endoskopik tekshiruv o'tkazish maqsadga muvofiq deb qaraladi. RA bilan og'rikan gastroduodenal patologiyasi bo'lgan va RA bo'lmagan bemorlar dispeptik simptomlarining paydo bo'lish chastotasini qiyosiy taxlili o'tkazildi. RA bo'lmagan gastroduodenal patologiya bilan og'rikan bemorlar guruhida og'riq sindromi sezilarli darajada ustunlik qildi (61,2%). Gastroduodenal patologiya

bilan og'rikan RA bo'lmagan bemorlar guruhida – jig'ildon qaynashi (47,5%) va ko'ngil aynishi (35,9%) shaklidagi dispeptik simptomlar kuzatildi. NYAQDV – gastropatiyaning rivojlanishi (64,8%) 35 yoshgacha bo'lgan RA bemorlariga ($p < 0,05$), faollik darajasi yuqori bemorlarga, ikki yoki undan ortiq NYAQDV larni qabul qilgan bemorlarga (26,9%), davolash davomiyligi 6 –10 yil va 10 yildan ortiq (mos ravishda 40,7 va 38%) bo'lgan bemorlarga xarakterli. RA bilan og'rikan bemorlarda NYAQDV tomonidan qo'zg'atilgan gastroduodenal patologiyaning eng yuqori foizi yallig'lanish jarayoni faolligining II va III darajalarida sodir bo'ldi, bu mos 75,9 va 16,7% ni tashkil etdi.

Xulosa. RA bilan og'rikan gastroduodenal patologiyasi bo'lgan va RA bo'lmagan bemorlar dispeptik simptomlarining paydo bo'lish chastotasini qiyosiy taxlili shuni ko'rsatdiki, birinchi xolatda bemor shikoyatlarining kamligi, og'riqdan ko'ra dispeptik simptomlarning ustunligi bilan tavsiflanadi, bu esa amaliyotchilardan maqsadli va faol ravishda so'roq va nazorat qilishni talab qiladi. Yallig'lanish jarayonining faollik darajasi qanchalik katta bo'lsa, NYAQDVlarining salbiy ta'sirini rivojlanish xavfi shunchalik yuqori bo'ladi va oshqozon ichak traktidagi patologik jarayon og'irroq kechadi.

TURLI GENEZLI PARENXIMATOZ GEMORRAGIK INSULT KASALLIGINING O'ZIGA XOS KECHISHI

AKBARALIYEVA S.U., RAXIMBAYEVA G.S.

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi, Toshkent, O'zbekiston

Tadqiqot maqsadi. Turli komorbid fon mavjud bo'lgan bemorlarda kuzatiladigan parenximatoz gemorragik insult kasalligining o'ziga xos kechishini o'rganish.

Tadqiqot materiali va metodlari. Tadqiqot materiali sifatida 2020–2021-yillarda Toshkent Tibbiyot Akademiyasi Intensiv nevrologiya bo'limida gemorragik insult kasalligining parenximatoz turi bilan davolangan 35 nafar bemor olindi. Bemorlarning 1-guruhini 12 nafar parenximatoz gemorragik insult gipertoniya kasalligi va qandli diabet 2-turi asosida rivojlangan bemorlar tashkil etdi. 2-guruhda 21 nafar gipertoniya kasalligi va ateroskleroz asosida shakllangan parenximatoz gemorragik insult bilan kasallangan bemorlar tashkil etdi. Shuningdek, 1 nafardan bemorlarda gemorragik insult kasalligining

parenximatoz turi arteriovenoz malformatsiya va kavernoma fonida rivojlanganligi ma'lum bo'ldi. Ushbu bemorlarning kasallik tarixi, bosh miya MSKT tekshiruv, laborator tahlillari o'rganildi va turli darajali nogironlikni tahlil qilish uchun Bartel shkalasi tahlil qilindi.

Tadqiqot natijalari. Gemorragik insultning parenximatoz turi bilan kasallangan 1-guruxi, ya'ni gipertoniya kasalligi va qandli diabet 2-tur komorbit foni bo'lgan 12 nafar bemorda 11 nafarida Bartel shkalasi o'tkazilganda (1 nafar bemor kasallikning o'ta o'tkir davrida miya shishidan vafot etgan) 7 nafar bemorda (58,3%) og'ir nogironlik, qolgan 4 nafarida esa (33,3%) o'rta og'ir darajali nogironlik kuzatildi. Bemorlardan 7 tasi (58,3%) 50–65 yoshli bemorlar bo'lib, 85,7% (n=6) erkaklar xamda 14,3% (n=1)

QANDLI DIABETNING 2-TIPI FONIDA RIVOJLANGAN ISHEMIK INSULTDA NIHSS SHKALASI YORDAMIDA O'CHOQLI NEVROLOGIK TANQISLIKNI BAHOLASH Ishanxodjayeva G.T., Sayitov S.H.	18
KLINIK SHAROITLARDA GLUTATION DORI VOSITASINING ANTIOKSIDANT SAMARASINI SURUNKALI BUYRAK KASALLIGI BOR BEMORLARDA SAMARASINI O'RGANISH M.T. Islomova	19
REVMATOIDLI ARTRIT BILAN KASALLANGAN BEMORLARNING JINSI VA NOGIRONLIK DARAJASIDAN KELIB CHIQQAN HOLDA HAYOT SIFATINI BAHOLASH Jamolov A.Sh., Kasimova M.B.	19
REVMATOID ARTRITDA BAZIS TERAPIYA SIFATIDA LEFLUNOMIDNING BO'G'IM ZARARLANISHIGA TA'SIRI Mansurova N.N., Matchnov S.X.	20
REVMATOID ARTRIT VA UNGA INFEKSION AGENTLARNING TA'SIRI Matchanov S.X., Abdurazzakova D.S., Xudoynazarov A.A.	20
PSORIATIK ARTRIT JIGAR NOALKOGOL GEPATUZ KASALLIGI BILAN BIRGA KELGANDA BEMORLARDA SITOKINLARNING AHAMIYATI Miraxmedova X.T., Muxsimova N.R.	21
ANKILOZOVCHI SPONDILITI BO'LGAN BEMORLARDA UVEITNI DAVOLASHDA O'NO-a INGIBITORLARINING SAMARADORLIGI Muhammadiyeva S.M., Nabieva D.A., Kengesboeva M.S.	21
YANGI KORONAVIRUS INFEKSIYASI COVID-19 GA CHALINGAN OG'IR BEMORLARNI DAVOLASHDA NOINVAZIV O'PKA VENTILYATSIYASINING EFFEKTSIZLIGI SABABLARI Sabirov Dj.M., Boltayev E.B.	22
MIGREN KASALLIGIDA UYQU BUZILISH STRUKTURASI VA SIFATINI ANIQLASH Saidvaliyev F.S., Subxanova A.X.	23
REVMATOID ARTRITLI BEMORLARDA BUYRAK ZARARLANISHINI ERTA TASHXISLASH USULLARI Shodikulova G.Z., Qahhorova Sh.T.	23
REAKTIV ARTRIT BILAN CHALINGAN BEMORLARDA TUZILMAVIY BUZILISHLARNING O'ZIGA XOSLIGI Xalmetova F.I., Axmedov X.S.	24
SAMARKAND VILOYATIDA JIGAR NOALKOGOL YOG' XASTALIGINING KLINIK-LABORATOR KECISHINI O'RGANISH Xasanov O.G., Aripov Sh.M.	24
METABOLIK SINDROMLI BEMORLARDA JIGARNING KLINIK VA FUNKTSIONAL HOLATIGA METFORMINNING TA'SIRI Zufarov P.S., Akbarova D.S., Musaeva L.J., Abdusamatova D.Z., Aripdjanova Sh.S., Abdumajidova N.X.	25
ВОПРОСЫ РАННЕЙ ДИАГНОСТИКИ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТОЙ ПАТОЛОГИИ У ГОРНОРАБОЧИХ Абдиева Ю.А. Агзамова Г.С.	25
ПОКАЗАТЕЛИ СИНДРОМА АНЕМИИ И СКОРОСТЬ КЛУБОЧКОВОЙ ФИЛЬТРАЦИИ ПРИ НЕКОТОРЫХ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТЫХ ЗАБОЛЕВАНИЯХ И ПОДАГРЫ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ УРОВНЯ МОЧЕВОЙ КИСЛОТЫ Абдуллаев А.К.	26
ОЦЕНКА КОМОРБИДНОГО ФОНА У ПАЦИЕНТОВ С РЕВМАТОИДНЫМ АРТРИТОМ Абдуллаев А.Х., Аляви Б.А., Алиахунова М.Ю., Раимкулова Н.Р., Нишанова Н.И., Утемуратов Б.Б.	27
КАЧЕСТВО ЖИЗНИ ПАЦИЕНТОВ С ДИАГНОСТИРОВАННЫМ РЕВМАТОИДНЫМ АРТРИТОМ Абдуразакова Д.С., Матчанов С.Х., Ахмедова Н.А., Алиева К.К.	28
УРОВЕНЬ БИОМАРКЕРА РЕМОДЕЛИРОВАНИЯ КОСТИ- СТХ-II У БОЛЬНЫХ АНКИЛОЗИРУЮЩИМ СПОНДИЛОАРТРИТОМ ПЕРЕНЕСШИХ COVID-19 Абдурахманова Н.М., Ахмедов Х.С.	28
НАРУШЕНИЯ ЛИПИДНОГО ПРОФИЛЯ У БОЛЬНЫХ С НЕАЛКОГОЛЬНОЙ ЖИРОВОЙ БОЛЕЗНЬЮ ПЕЧЕНИ Абылбай А.Е., Косанова А.К., Акимжан С.Ж., Бозтай Балнур, Естибай А.Д., Сарыбасова А.С., Усерова Г.Н., Шерияздан Ж.С.	29
НАРУШЕНИЯ ЛИПИДНОГО ПРОФИЛЯ У БОЛЬНЫХ С НЕАЛКОГОЛЬНОЙ ЖИРОВОЙ БОЛЕЗНЬЮ ПЕЧЕНИ Абылбай А.Е., Косанова А.К., Акимжан С.Ж., Бозтай Балнур, Естибай А.Д., Сарыбасова А.С., Усерова Г.Н., Шерияздан Ж.С.	29
ОСОБЕННОСТИ КЛИНИЧЕСКОГО ТЕЧЕНИЯ СИЛИКОЗА Агзамова Г.С., Ибрагимова Н.У., Бозоров А.А.	30
РЕАБИЛИТАЦИЯ ПАЦИЕНТОВ: ИЗМЕНЕНИЕ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ В ПРОЦЕССЕ ВОССТАНОВИТЕЛЬНОГО ЛЕЧЕНИЯ ПОСТМАСТЭКТОМИЧЕСКОГО СИНДРОМА Агранович Н.В., Сиволапова М.С., Мусхаджиева Р.М., Нартокова А.С., ² Сиволапов А.Г., ¹ Гулиева Л.А.	31
ОЦЕНКА ВЕГЕТО-СОМАТИЧЕСКИХ НАРУШЕНИЙ ПОСЛЕ ПРИМЕНЕНИЯ ПРЕФОРМИРОВАННЫХ ФИЗИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ В КОМПЛЕКСНОЙ ТЕРАПИИ ПАЦИЕНТОВ С РЕЗИДУАЛЬНЫМ БРУЦЕЛЛЕЗОМ С ПОРАЖЕНИЕМ ОПОРНО-ДВИГАТЕЛЬНОГО АППАРАТА Агранович Н.В., Мусхаджиева Р.М., Сиволапова М.С.	32
НЕВРОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ COVID-19 У ДЕТЕЙ Агранович О.В., Астахова Е.Д.	33
ОСТЕОАРТРИТЛИ БЕМОРЛАРДА ЖИГАР ФУНКЦИОНАЛ ҲОЛАТИНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ Алиахунова М.Ю.	33
МЕДИАТОРЫ ВОСПАЛЕНИЯ У БОЛЬНЫХ ОСТЕОАРТРИТОМ С АРТЕРИАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИЕЙ Алиахунова М.Ю.	34